

Τίτλος: Δράση εορτασμού Πράσινων Πολιτιστικών Διαδρομών 2022- Αρχαιολογική περιήγηση ενηλίκων σε μεταβυζαντινά μνημειακά σύνολα και μνημεία της κοιλάδας του Ανθεμούντα (Καλαμαριάς).

Στο πλαίσιο της επετειακής επικοινωνιακής δράσης του Υπουργείου Πολιτισμού «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές, 26-29 Μαΐου 2022», η Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης θα διεξαγάγει το Σάββατο 28 Μαΐου 2022 ημερήσια αρχαιολογική περιήγηση στο λεκανοπέδιο της Καλαμαριάς, ύπαιθρο χώρα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής Θεσσαλονίκης συνδυαζόμενη και με πεζοπορική διαδρομή σε ορειβατικά μονοπάτια της περιοχής Χορτιάτη-Χολομώντα κοντά στον οικισμό Λειβάδι. Η δράση αποσκοπεί να καταστήσει αντιληπτή στους συμμετέχοντες την ιστορική οργάνωση του παραγωγικού χώρου στην κατεχορήν συστηματικά εκμεταλλεύσιμη ύπαιθρο χώρα στα ανατολικά της Θεσσαλονίκης μέσα από στιγμιότυπα της ιστορικής της πραγματικότητας κατά τους βυζαντινούς και οθωμανικούς χρόνους.

Η αρχαιολογική περιήγηση θα ακολουθήσει την ιστορική διαδρομή από τη Θεσσαλονίκη προς την ενδοχώρα της Χαλκιδικής διά της κοιλάδας του Ανθεμούντα, την οδική δηλαδή πορεία που αναπτυσσόταν στους πρόποδες του Χορτιάτη. Συγκεκριμένα, με αφετηρία τα κτιριακά κατάλοιπα του οθωμανικού τσιφλικιού στο βυζαντινό Σέδες, η περιήγηση θα ακολουθήσει την πορεία της βυζαντινής ορεινής οδού προς τη Χαλκιδική έως τα Βασιλικά, διαμέσου των ιαματικών πηγών στα βυζαντινά Θέρμα και έπειτα του μεταβυζαντινού συγκροτήματος στην περιοχή του βυζαντινού Πισσώνα, από όπου θα κατευθυνθεί αρχικώς στον ναό του Αγίου Ανδρέα στην Περιστέρα, καθολικό της βυζαντινής μονής του Οσίου Ευθυμίου, για να καταλήξει έπειτα στον ορεινό οικισμό Λειβάδι και τον εκεί μεταβυζαντινό ναό του Αγίου Αθανασίου, όπου και θα συνεχιστεί ως πεζοπορική πλέον διαδρομή σε διαμορφωμένα μονοπάτια στη δασική αυτή τοποθεσία.

Στην όλη διαδρομή, μολονότι ενδεικτική, η εύγλωττη ωστόσο μέσα από τα αρχαιολογικά κατάλοιπα κατανομή των αγροτικών, βιοτεχνικών και άλλων ειδικών δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν στο λεκανοπέδιο της Καλαμαριάς κατά τους μεταβυζαντινούς χρόνους σε συνδυασμό με τις διεξοδικές μαρτυρίες των βυζαντινών δικαιοπρακτικών εγγράφων των αθωνικών μονών για τα κτήματά τους στην περιοχή επιτρέπει αναπαράσταση της οργάνωσης του παραγωγικού αυτού χώρου -εξίσου του πεδινού και του ορεινού- και του καταμερισμού της εκμετάλλευσής του και κατά τους βυζαντινούς χρόνους, με προεκτάσεις και ως προς την πολιτική διαχείρισης αυτοκρατορικών γαιών και ως προς το δίκτυο μεταφοράς αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων προς τα παράλια για τη θαλάσσια διακίνησή τους.

Η συγκεκριμένη αρχαιολογική περιήγηση εντάσσεται, παράλληλα, στην εκπαιδευτική πολιτική της Εφορείας Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης ως μια από τις καθιερωμένες περιηγητικές αρχαιολογικές της διαδρομές και περιλαμβάνει συνοδό εκπαιδευτικό υλικό για τους συμμετέχοντες.

Φωτογραφίες:

Ημερομηνία: 28.05.2022

Τόπος: Τσιφλίκι Σέδες (μουσουλμανικό τέμενος) (Θέρμη), Συγκρότημα ιαματικών λουτρών Σέδες (Λουτρά Θέρμης), Μεταβυζαντινό συγκρότημα Πισσώνας/Ρίσινα (Βασιλικά), ναός Αγίου Ανδρέα Περιστεράς, μεταβυζαντινός ναός Αγίου Αθανασίου στο Λειβάδι.

Αρμόδιες Υπηρεσίες ή Φορείς: Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης.

Επιστημονικοί Υπεύθυνοι: Ευθυμία Ντάφου (σκεπτικό-σχεδιασμός-εκτέλεση), Ευάγγελος Παπαθανασίου (ειδική επιστημονική συμμετοχή)

Βιβλιογραφία:--

Λέξεις-κλειδιά: Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές, Αρχαιότητες, Πολιτιστικό Τοπίο.

Πληροφορίες για τον Πολίτη: Η δράση απευθύνεται τόσο σε συγκροτημένες ομάδες κοινού όσο και σε επισκέπτες που σκοπεύουν να μετακινηθούν με ίδια μέσα και προϋποθέτει την εκ των προτέρων έγκαιρη υποβολή δήλωσης συμμετοχής, για την οποία και θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Η διεξαγωγή της θα πραγματοποιηθεί με την τήρηση των ισχυόντων προφυλακτικών μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας. Υπεύθυνος επικοινωνίας: Ε. Ντάφου, 6978799444, entafou@culture.gr
Έτος: 2022